

LĒMUMS
par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu

Rīgā

2018. gada 6. jūnijā

Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 3. biroja 3. nodaļas inspektore – izmeklētāja L.Vīndedze atkārtoti izskatījusi Sabiedrības par atklātību „Delna” (reģistrācijas numurs 40008037054) 2017. gada 9. novembra iesniegumu Nr.3.4/2017-71 (VP RRP ienākošais Nr.20/10-V-12066 no 2017. gada 21. novembra), par iespējami viltota dokumenta iesniegšanu un negodīgu konkurenci sakarā ar RP SIA „Rīgas satiksme” izsludināto pieteikšanos sarunu procedūrai „Par būvprojekta izstrādi jaunas tramvaju infrastruktūras posma izbūvei un esošas tramvaju līnijas pārbūvei”, kura pirmreizējās izskatīšanas laikā 2018. gada 13. februārī tika pieņemts lēmums Nr.43/2018 par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu, kurš 2018. gada 3. aprīlī ar Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūras prokurora lēmumu tika atcelts un materiāls Nr.43/2018 par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu tika nosūtīts resoriskās pārbaudes veikšanai Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes 3. biroja 3. nodaļai (VP RRP KrPP ienākošais Nr.20/10/3-25130 no 2018. gada 14. maija),-

konstatēja:

Savā iesniegumā iesniedzējs norāda uz iespējamām pretlikumīgām darbībām, kas kvalificējas pēc Krimināllikuma 211. panta un 275. panta.

No augstāk minētā iesnieguma, tam pievienotajiem materiāliem un iesniedzēja pārstāvja Jāņa Veida sniegtā paskaidrojuma izriet, ka no 2017. gada 28. jūlija līdz 2017. gada 12. septembra plkst. 15:00 RP SIA „Rīgas satiksme” izsludināja pieteikšanos sarunu procedūrai „Par būvprojekta izstrādi jaunas tramvaju infrastruktūras posma izbūvei un esošas tramvaju līnijas pārbūvei”. 2017. gada 18. septembrī plkst. 14:30 RP SIA „Rīgas satiksme” Iepirkumu komisija atvēra iesūtītos piedāvājumus no trīs pretendentiem. Iepirkumu komisija pēc piedāvājumu atvēršanas nolēma apkopot informāciju un nākamajā tikšanās reizē izskatīt kvalifikācijas prasību atbilstību nolikumam. 2017. gada 25. septembrī RP SIA „Rīgas satiksme” Iepirkumu komisija, iepazīstoties ar pretendantu iesniegtajiem dokumentiem, konstatēja, ka divi pretendenti, t.i., SIA (reģistrācijas numurs 41503041904) un SIA (reģistrācijas numurs 40003542176), piedāvājumā kā dzelzceļu sliežu projektētāju ir norādījuši A K Tāpat abi pretendenti piedāvājumam pievienojuši A K parakstītu apliecinājumu, ka

viņš nav iesaistīts cita pretendenta piedāvājumā un nav interešu konflikta situācijā. RP SIA „Rīgas satiksme” Iepirkumu komisija nolēma uzdot precizējošus jautājumus A K lūdzot iesniegt viedokli par iepirkuma procedūras kandidātu SIA un SIA pieteikumos iekļautajiem A K parakstītajiem dokumentiem un apliecināt paraksta īstumu šajos dokumentos. 2017. gada 26. oktobra atbildes vēstulē A K norādīja, ka „[...] atbilstoši iepirkuma procedūras un nolikuma prasībām 2017. gada 24. un 25. augustā tika sagatavota speciālista kvalifikācijas dokumentācija, kas pašrocīgi tika parakstīta un nodota uzņēmumam SIA tādējādi apliecinot apņemšanos kopējai sadarbībai minētā projekta realizācijā. Savu piekrišanu dalībai minētajā iepirkumā, speciālista kvalifikācijas dokumentāciju un gatavību veikt paredzēto būvprojekta risinājumu izstrādi esmu sniedzis un apliecinājis tikai vienam uzņēmumam – SIA Apliecinu, ka neesmu iesaistīts neviens cita pretendenta piedāvājumā un neesmu interešu konflikta situācijā. Par dokumentāciju, kas iekļauta SIA pieteikuma sastāvā neesmu informēts.” 2017. gada 6. novembrī RP SIA „Rīgas satiksme” Iepirkumu komisija, pamatojoties uz A K 2017. gada 26. oktobra atbildes vēstulē RP SIA „Rīgas satiksme” sniegto informāciju, izslēdza pretendantu SIA no tālākās dalības iepirkuma procedūrā. Tas, ka pretendents nevar būt iesaistīts cita pretendenta piedāvājumā un nevar būt interešu konflikta situācijā ir norādīts RP SIA „Rīgas satiksme” kandidātu atlases nolikumā, ar ko ir jāiepazīstina katrs pieteiktais dalībnieks. Minētais iepirkums uz doto brīdi atrodas fināla stadijā ar diviem atlikušajiem pretendentiem un drīzumā tiks izlemts par katra pretendenta kvalifikācijas prasību atbilstību nolikumam. Uz doto brīdi viltotais paraksts uz dokumenta, kā arī viena projektētāja izvirzīšana divu pretendantu piedāvājumā nenoveda pie zaudējumiem, bet gadījumā, ka kāds no šāda veida pretendentiem būtu uzvarējis iepirkuma procedūrā tas varētu novest pie zaudējumiem vairāku miljonu eiro apmērā, jo minētais iepirkums tiek finansēts no Rīgas domes piederošās kapitālsabiedrības RP SIA „Rīgas satiksme” un Eiropas Savienības fondu līdzfinansējuma. Tādējādi būtiskais kaitējums būtu negodīgas konkurences rezultātā uzvarēts daudzu miljonu eiro iepirkums, kas tiku septs no nodokļu maksātāju naudas. Tāpat no būvniecības perspektīvas raugoties būtu apdraudēta sabiedrības drošība, jo nav zināms, kurš cilvēks patiesībā veiktu sertificētā speciālista uzdevumus un iespējams būvkonstrukcijas radītus draudus sabiedrības drošībai. Inženieris (dzelzceļu sliežu projektētājs) bija viena no būtiskākajām sastāvdaļām, lai piedalītos minētajā iepirkuma procedūrā, bez tā piesaistes konkrētajā iepirkuma procedūrā uzņēmums nevarēja piedalīties. Kā negodīgās konkurences pazīmes iesniedzēja pārstāvis konkrētajā gadījumā norāda: apzinātu iepirkumu komisijas maldināšanu, iesniedzot viltotus dokumentus, ar mērķi panākt sev labvēlīgu iepirkuma rezultātu.

No RP SIA „Rīgas satiksme” sniegtās informācijas izriet, ka kandidātu atlases nolikuma 3. pielikuma „Piedāvāto speciālistu pieredze” apliecinājumā norādīts, ka kandidāta piesaistītais specialists apliecina, ka tas nav iesaistīts cita kandidāta pieteikumā un nav interešu konflikta situācijā, līdz ar to nav pieļaujama situācija, kad kāds no piesaistītajiem speciālistiem tiek iesaistīts cita kandidāta pieteikuma sagatavošanā. Ja tiek konstatēts, ka kāds no iepirkumu procedūras kandidātiem neievēro kandidātu atlases nolikumā noteikto, Iepirkumu komisija lemj par kandidāta izslēgšanu no tālākas dalības iepirkuma procedūrā.

No Anatolija Kuibarova sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka apliecinājumus SIA un SIA, ka viņš nav iesaistīts cita pretendenta piedāvājumā un nav interešu konflikta situācijā ir parakstījis viņš un paraksts uz visiem iesnieguma pārbaudes laikā viņam uzrādītajiem dokumentiem ir viņa. SIA elektroniski atsūtīto un jau aizpildīto apliecinājumu viņš parakstīja un nosūtīja to elektroniski ieskenētā veidā, bet kas notika ar parakstīto dokumenta oriģinālu viņš neatceras, uzskatīja, ka tas bija palicis pie viņa, kā sakarā 2017. gada 26. oktobra atbildes vēstulē RP SIA „Rīgas satiksme” sniedza iepriekš minēto informāciju, taču minētā apliecinājuma oriģinālu tā arī gala rezultātā nevarēja atrast. SIA apliecinājumu, nebūdams joprojām ne no vienas iepirkuma procedūrai pieteiktā dalībnieku puses iepazīstināts ar kandidātu atlases nolikumā noteikto, ka nedrīkst pārstāvēt divus iepirkuma procedūrā iesaistītos uzņēmumus, arī parakstīja viņš. Viņa parakstītajos apliecinājumos norādītajam, ka viņš nav iesaistīts cita pretendenta piedāvājumā un nav interešu konflikta situācijā, viņš īpašu uzmanību nepievērsa, jo ne no vienas iesaistīto dalībnieku puses, viņam netika izskaidrota viņa parakstāmā dokumenta būtība, tie viņam tika atsūtīti elektroniskā veidā un viņš tos automātiski neiedzīlinoties to saturā parakstīja.

No SIA un SIA pārstāvju sniegtajiem paskaidrojumiem nepārprotami izriet, ka abus minētos apliecinājumus gan SIA gan SIA parakstījis A' K tādējādi apliecinot, ka nav iesaistīts cita pretendenta piedāvājumā un nav interešu konflikta situācijā.

No iesnieguma materiāla izriet, ka A K uz abiem viņam paskaidrojuma laikā uzrādītajiem apliecinājumiem esošo parakstu atpazinis kā savu, jo abus dokumentus esot parakstījis viņš, lai gan attiecībā par SIA parakstītā dokumenta parakstīšanas apstākļiem viņš neko konkrēti vairs neatceras.

Krimināllikuma 211. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objekts – tautsaimniecības intereses uzņēmumu dienesta un ekonomiskās darbības sfērā. Konkurence – pastāvoša vai potenciāla ekonomiskā (saimnieciskā) sāncensība starp diviem vai vairākiem tirgus dalībniekiem konkrētajā tirgū. No objektīvās puses minēto noziedzīgo nodarījumu raksturo aktīvas darbības – negodīga konkurence (tātad – ekonomiskā saistība starp tirgus dalībniekiem). Negodīga

konkurence var izpausties, piemēram, kā nepatiesas informācijas izplatīšana par citu tirgus dalībnieku, kas var viņam nodarīt zaudējumus. Par negodīgu konkurenci uzskatāmas darbības, kuru rezultātā tiek pārkāpti normatīvie akti vai godīgas saimnieciskās darbības paražas un ir radusies vai varētu rasties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana. Negodīga konkurence var izpausties šādās darbībās, ja to rezultātā ir radusies vai varētu rasties konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana:

- 1) cita tirgus dalībnieka (eksistējoša, savu darbību izbeiguša vai reorganizēta) likumīgi lietota nosaukuma, atšķirības zīmju un citu pazīmju izmantošana vai atdarināšana, ja tas var maldināt attiecībā uz tirgus dalībnieka identitāti;
- 2) cita tirgus dalībnieka ražotās vai realizētās preces nosaukuma, ārējā izskata, markējuma vai iepakojuma atdarināšana, preču zīmes izmantošana, ja tas var maldināt attiecībā uz preces izcelsmi;
- 3) nepatiesas, nepilnīgas vai izkroplojas informācijas izplatīšana par citu tirgus dalībnieku vai tā darbiniekiem, kā arī par šā tirgus dalībnieka ražoto vai realizēto preču saimniecisko nozīmi, kvalitāti, izgatavošanas veidu, īpašībām, daudzumu, noderīgumu, cenām, to veidošanas un citiem noteikumiem, kas var šim tirgus dalībniekam nodarīt zaudējumus;
- 4) cita tirgus dalībnieka komercnoslēpumu ietverošas informācijas iegūšana, izmantošana vai izplatīšana bez tā piekrišanas;
- 5) cita tirgus dalībnieka darbinieku ietekmēšana ar draudiem vai uzpirkšana, lai radītu priekšrocības savai ekonomiskajai darbībai, tādējādi nodarot šim tirgus dalībniekam zaudējumus.

No subjektīvās puses noziedzīgo nodarījumu var izdarīt tikai ar tiešu nodomu. Kriminālikuma 211. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma subjekts – fiziska, pieskaitāma persona, kas veic uzņēmējdarbību.

Saskaņā ar Kriminālikuma 15. panta sesto daļu, persona nav saucama pie kriminālatbildības par komentējamā pantā paredzētā kriminālpārkāpuma mēģinājumu.

Kriminālikuma 211. pantā paredzēta kriminālatbildība par negodīgu konkurenci, maldinošu reklāmu vai negodīgu komercpraksi, ja ar to radīts būtisks kaitējums valstij vai ar likumu aizsargātām citas personas interesēm. Nemot vērā, ka iesnieguma materiāla izskatīšanas laikā tika konstatēts, ka nevienai personai nav radīts būtisks kaitējums, tad konstatējams, ka nav saskatāms Kriminālikuma 211. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāvs.

Saskaņā ar Kriminālikuma 1. panta pirmo daļu, pie kriminālatbildības saucama un sodāma tikai tāda persona, kura ir vainīga noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, tas ir, kura ar nodomu (tīsi) vai aiz neuzmanības izdarījusi šajā likumā paredzētu nodarījumu, kam ir visas noziedzīgā nodarījuma sastāva pazīmes, kā arī saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 370. panta pirmās daļas noteikumiem, kriminālprocesu var uzsākt, ja pastāv reāla iespēja, ka noticis noziedzīgs nodarījums.

Iesnieguma materiāla pārbaudes gaitā tika konstatēts, ka izskatāmais iesniegums nedod pamatu uzsākt kriminālprocesu par SIA un SIA

pārstāvju, kā arī A K rīcību sakarā ar viltota dokumenta iesniegšanu un negodīgu konkurenci sakarā ar RP SIA „Rīgas satiksme” izsludināto pieteikšanos sarunu procedūrai „Par būvprojekta izstrādi jaunas tramvaju infrastruktūras posma izbūvei un esošas tramvaju līnijas pārbūvei”, jo, kā minēts iepriekš, iesnieguma materiāla izskatīšanas laikā tika noskaidrots, ka uz abiem minētajiem apliecinājumiem esošie paraksti nav viltoti, kā arī nevienai personai sakarā ar to, ka A K bija iesaistīts cita pretendenta piedāvājumā un tādējādi atradās interešu konflikta situācijā nav radīts būtisks kaitējums, kas ir būtiski jautājuma izlemšanai par Krimināllikuma 211. un 275. pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva esamību konkrētas personas rīcībā.

Tādējādi pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 373. panta pirmo un piekto daļu, kā arī 377. panta 2. punktu,-

nolēma:

1. Atteikt uzsākt kriminālprocesu pēc Sabiedrības par atklātību „Delna” 2017. gada 9. novembra iesnieguma Nr.3.4/2017-71, jo netika konstatēts, ka SIA un SIA pārstāvju, kā arī A K rīcībā ir saskatāmas noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmes, kas paredzētas Krimināllikuma 211. un 275. pantā.
2. Par pieņemto lēmumu, nosūtot lēmuma kopiju, paziņot iesniedzējam, izskaidrojot lēmuma pārsūdzēšanas kārtību un termiņus.

Valsts policijas

Rīgas reģiona pārvaldes

Kriminālpolicijas pārvaldes

3. biroja 3. nodaļas inspektore – izmeklētāja

L.Vīndedze